

KĀMĀVACARACITTA

54 DỤC GIỚI TÂM

Loại tâm này phần nhiều lưu hành trong cõi Dục giới

AKUSALACITTA

12 BẤT THIỆN TÂM

Loại tâm này đồng sinh với các tâm sở Bất thiện,
cho quả khổ đau, đối nghịch với các Thiện tâm

LOBHAMŪLACITTA

8 THAM CĂN TÂM

Loại tâm này đồng sinh với tâm sở Tham,
có tham là căn để, là pháp dẫn đầu

1. Somanassasahagataṃ diṭṭhigatasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ nhất đồng sinh với thọ hỷ, hợp với tà kiến, không cần tác động

2. Somanassasahagataṃ diṭṭhigatasampayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ nhì đồng sinh với thọ hỷ, hợp với tà kiến, cần có tác động

3. Somanassasahagataṃ diṭṭhigatavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ ba đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với tà kiến, không cần tác động

4. Somanassasahagataṃ diṭṭhigatavippayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ tư đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với tà kiến, cần có tác động

5. Upekkhāsahagataṃ diṭṭhigatasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ năm đồng sinh với thọ xả, hợp với tà kiến, không cần tác động

6. Upekkhāsaḥagataṃ diṭṭhigatasampayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ sáu đồng sinh với thọ xả, hợp với tà kiến, cần có tác động

7. Upekkhāsaḥagataṃ diṭṭhigatavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ bảy đồng sinh với thọ xả, không hợp với tà kiến, không cần tác động

8. Upekkhāsaḥagataṃ diṭṭhigatavippayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Tham tâm thứ tám đồng sinh với thọ xả, không hợp với tà kiến, cần có tác động

Tổng cộng Lobhamūlacitta 8 Tham căn tâm

DOSAMŪLACITTA

2 SÂN CĂN TÂM

Loại tâm này đồng sinh với tâm sở Sân,
có sân là căn để, là pháp dẫn đầu

1. Domanassasahagataṃ paṭighasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Sân tâm thứ nhất đồng sinh với thọ ưu, hợp với hận, không cần tác động

2. Domanassasahagataṃ paṭighasampayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Sân tâm thứ nhì đồng sinh với thọ ưu, hợp với hận, cần có tác động

Tổng cộng Dosamūlacitta 2 Sân căn tâm

MOHAMŪLACITTA

2 SI CĂN TÂM

Loại tâm này đồng sinh với tâm sở Si,
có si là căn để, là pháp dẫn đầu

1. Upekkhāsaḥagataṃ vicikicchāsampayuttaṃ

Si tâm thứ nhất đồng sinh với thọ xả, hợp với hoài nghi

2. Upekkhāsahagataṃ uddhaccasampayuttaṃ

Si tâm thứ nhì đồng sinh với thọ xả, hợp với phóng tâm

Tổng cộng Mohamūlacitta 2 Si căn tâm

Tổng cộng Akusalacitta 12 Bất thiện tâm

AHETUKACITTA

18 VÔ NHÂN TÂM

Loại tâm này không kết hợp với nhân nào trong 6 nhân là nhân Tham, nhân Sân, nhân Si, nhân Vô tham, nhân Vô sân và nhân Vô si cả.

AKUSALAVIPĀKACITTA

7 VÔ NHÂN BẤT THIỆN QUẢ TÂM

Là quả tâm phát sinh từ các tâm Bất thiện,
làm cho thấy những cảnh xấu ác, nghe tiếng không hay ho, ...

1. Upekkhāsahagataṃ cakkhaviññāṇaṃ

Nhãn thức tâm đồng sinh với thọ xả, thấy sắc trần không tốt đẹp

2. Upekkhāsahagataṃ sotaviññāṇaṃ

Nhĩ thức tâm đồng sinh với thọ xả, nghe thanh trần không tốt đẹp

3. Upekkhāsahagataṃ ghānaviññāṇaṃ

Tỷ thức tâm đồng sinh với thọ xả, ngửi hương trần không tốt đẹp

4. Upekkhāsahagataṃ jivhāviññāṇaṃ

Thiệt thức tâm đồng sinh với thọ xả, nếm vị trần không tốt đẹp

5. Dukkhasahagataṃ kāyaviññāṇaṃ

Thân thức tâm đồng sinh với thọ khổ, chạm xúc trần không tốt đẹp

6. Upekkhāsaḥagataṃ sampañcchanacittaṃ

Tiếp thọ tâm đồng sinh với thọ xả, nhận ngũ trần không tốt đẹp

7. Upekkhāsaḥagataṃ santīraṇacittaṃ

Suy đặc tâm đồng sinh với thọ xả, quán sát ngũ trần không tốt đẹp

Tổng cộng Akusalavipākacitta 7 Bất thiện quả tâm

AHETUKAKUSALAVIPĀKACITTA

7 VÔ NHÂN THIỆN QUẢ TÂM

Là quả tâm phát sinh từ các tâm Đại thiện,
làm cho thấy những cảnh đẹp đẽ, nghe tiếng hay ho, ...

1. Upekkhāsaḥagataṃ cakkhaviññāṇaṃ

Nhãn thức tâm đồng sinh với thọ xả, thấy sắc trần tốt đẹp

2. Upekkhāsaḥagataṃ sotaviññāṇaṃ

Nhĩ thức tâm đồng sinh với thọ xả, nghe thanh trần tốt đẹp

3. Upekkhāsaḥagataṃ ghānaviññāṇaṃ

Tỷ thức tâm đồng sinh với thọ xả, ngửi hương trần tốt đẹp

4. Upekkhāsaḥagataṃ jivhāviññāṇaṃ

Thiệt thức tâm đồng sinh với thọ xả, nếm vị trần tốt đẹp

5. Sukhasaḥagataṃ kāyaviññāṇaṃ

Thân thức tâm đồng sinh với thọ lạc, chạm xúc trần tốt đẹp

6. Upekkhāsaḥagataṃ sampañcchanacittaṃ

Tiếp thọ tâm đồng sinh với thọ xả, nhận ngũ trần tốt đẹp

7. Upekkhāsaḥagataṃ santīraṇacittaṃ

Suy đặc tâm đồng sinh với thọ xả, quán sát ngũ trần tốt đẹp

8. Somanassasaḥagataṃ santīraṇacittaṃ

Suy đặc tâm đồng sinh với thọ hỷ, quán sát ngũ trần tốt đẹp.

Tổng cộng Ahetukakusalavipākacitta 8 Vô nhân thiện quả tâm

AHETUKAKIRIYĀCITTA

3 VÔ NHÂN DUY TÁC TÂM

Là tâm chỉ có hành động, không do một nhân nào tạo tác trong quá khứ, sau khi diệt cũng không để lại quả nào

1. Upekkhāsahagataṃ pañcadvārāvajjanacittaṃ

Ngũ môn hướng tâm đồng sinh với thọ xả, xem xét đối tượng qua ngũ căn

2. Upekkhāsahagataṃ manodvārāvajjanacittaṃ

Ý môn hướng tâm đồng sinh với thọ xả, xem xét đối tượng qua ý căn

3. Somanassasahagataṃ hasituppādacittaṃ

Tiểu sanh tâm đồng sinh với thọ hỷ, làm phát khởi sự mỉm cười của bậc Thánh A-ra-hán

Tổng cộng Ahetukakiriyācitta 3 Vô nhân duy tác tâm

Tổng cộng Ahetukacitta 18 Vô nhân tâm

TỔNG CỘNG ASOBHAṄACITTA 30 PHI TỊNH HẢO TÂM

KĀMĀVACARASOBHAṄACITTA

24 DỤC GIỚI TỊNH HẢO TÂM

Là tâm tốt đẹp, tịnh hảo thuộc về Dục giới,
đồng sinh với các tâm sở Tịnh hảo

MAHĀKUSALACITTA

8 ĐẠI THIỆN TÂM

Là tâm thiện, không có tội lỗi, tạo quả an lạc,
làm nền tảng cho Thiền, Thần thông và Đạo Quả.

1. Somanassasahagataṃ nāṇasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ nhất đồng sinh với thọ hỷ, hợp với trí, không cần tác động

2. Somanassasahagataṃ nāṇasampayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ nhì đồng sinh với thọ hỷ, hợp với trí, cần có tác động

3. Somanassasahagataṃ nāṇavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ ba đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với trí, không cần tác động

4. Somanassasahagataṃ nāṇavippayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ tư đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với trí, cần có tác động

5. Upekkhāsahagataṃ nāṇasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ năm đồng sinh với thọ xả, hợp với trí, không cần tác động

6. Upekkhāsahagataṃ nāṇasampayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ sáu đồng sinh với thọ xả, hợp với trí, cần có tác động

7. Upekkhāsahagataṃ nāṇavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ bảy đồng sinh với thọ xả, không hợp với trí, không cần tác động

8. Upekkhāsahagataṃ nāṇavippayuttaṃ saṅkhārikaṃ

Đại thiện tâm thứ tám đồng sinh với thọ xả, không hợp với trí, cần có tác động

Tổng cộng Mahākusalacitta 8 Đại thiện tâm

MAHĀVIPĀKACITTA

8 ĐẠI QUẢ TÂM

Là quả của các Đại thiện tâm, làm phận sự Tục sinh tâm,
Hộ kiếp tâm và Tử tâm của chư thiên và loài người

1. Somanassasahagataṃ nāṇasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ nhất đồng sinh với thọ hỷ, hợp với trí, không cần tác động

2. Somanassasahagataṃ nāṇasampayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ nhì đồng sinh với thọ hỷ, hợp với trí, cần có tác động

3. Somanassasahagataṃ nāṇavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ ba đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với trí, không cần tác động

4. Somanassasahagataṃ nāṇavippayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ tư đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với trí, cần có tác động

5. Upekkhāsahagataṃ nāṇasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ năm đồng sinh với thọ xả, hợp với trí, không cần tác động

6. Upekkhāsahagataṃ nāṇasampayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ sáu đồng sinh với thọ xả, hợp với trí, cần có tác động

7. Upekkhāsahagataṃ nāṇavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ bảy đồng sinh với thọ xả, không hợp với trí, không cần tác động

8. Upekkhāsahagataṃ nāṇavippayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại quả tâm thứ tám đồng sinh với thọ xả, không hợp với trí, cần có tác động

Tổng cộng Mahāvīpākacitta 8 Đại quả tâm

MAHĀKIRIYĀCITTA

8 ĐẠI DUY TÁC TÂM

Là tâm giống như Đại thiện tâm, phát sinh với bậc Thánh A-ra-hán

1. Somanassasahagataṃ ñāṇasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ nhất đồng sinh với thọ hỷ, hợp với trí, không cần tác động

2. Somanassasahagataṃ ñāṇasampayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ nhì đồng sinh với thọ hỷ, hợp với trí, cần có tác động

3. Somanassasahagataṃ ñāṇavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ ba đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với trí, không cần tác động

4. Somanassasahagataṃ ñāṇavippayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ tư đồng sinh với thọ hỷ, không hợp với trí, cần có tác động

5. Upekkhāsahagataṃ ñāṇasampayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ năm đồng sinh với thọ xả, hợp với trí, không cần tác động

6. Upekkhāsahagataṃ ñāṇasampayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ sáu đồng sinh với thọ xả, hợp với trí, cần có tác động

7. Upekkhāsahagataṃ ñāṇavippayuttaṃ asaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ bảy đồng sinh với thọ xả, không hợp với trí, không cần tác động

8. Upekkhāsahagataṃ ñāṇavippayuttaṃ sasaṅkhārikaṃ

Đại duy tác tâm thứ tám đồng sinh với thọ xả, không hợp với trí, cần có tác động

Tổng cộng Mahāvīpākacitta 8 Đại duy tác tâm

TỔNG CỘNG KĀMĀVACARASOBHAṆACITTA

24 DỤC GIỚI TỊNH HẢO TÂM

TỔNG CỘNG KĀMĀVACARACITTA

54 DỤC GIỚI TÂM

MAHAGGATACITTA

27 ĐẠI HÀNH TÂM

Là tâm đạt đến trạng thái cao thượng, quý báu

RŪPĀVACARACITTA

15 SẮC GIỚI TÂM

Tâm này phát sinh và lưu hành phân nhiều trong các cõi Sắc giới

* Rūpāvacarakusalacitta 5 Sắc giới thiện tâm

* Rūpāvacaravipākacitta 5 Sắc giới quả tâm

* Rūpāvacarakiriyācitta 5 Sắc giới duy tác tâm

1.	Vitakkavicārapītisukhaekaggatāsahitaṃ	paṭhamajjhāna	}	kusalacittaṃ		
2.	Vicārapītisukhaekaggatāsahitaṃ	dutiyajjhāna				
3.	Pītisukhaekaggatāsahitaṃ	tatijjhāna			}	vipākacittaṃ
4.	Sukhaekaggatāsahitaṃ	catutthajjhāna				
5.	Upekkhāekaggatāsahitaṃ	pañcamajjhāna			}	kiriyācittaṃ

1. Độ nhất thiền	}	}	sinh với năm thiền chi là tầm, tứ, phi, lạc và nhất tâm	
2. Độ nhị thiền			thiện tâm	sinh với bốn thiền chi là tứ, phi, lạc và nhất tâm
3. Độ tam thiền			quả tâm	sinh với ba thiền chi là phi, lạc và nhất tâm
4. Độ tứ thiền			duy tác tâm	sinh với hai thiền chi là lạc và nhất tâm
5. Độ ngũ thiền				sinh với hai thiền chi là xả và nhất tâm

Tổng cộng Rūpāvacaracitta 15 Sắc giới tâm

ARŪPĀVACARACITTA

12 VÔ SẮC GIỚI TÂM

Tâm này phát sinh và lưu hành phần nhiều trong các cõi Vô sắc giới

* Arūpāvacarakusalacitta 4 Vô sắc giới thiện tâm

* Arūpāvacaravipākacitta 4 Vô sắc giới quả tâm

* Arūpāvacarakiriyācitta 4 Vô sắc giới duy tác tâm

1.	Upekkhāekaggatāsahitaṃ	ākāsānañcāyatana	}	kusalacittaṃ
2.	Upekkhāekaggatāsahitaṃ	viññāṇañcāyatana		vipākacittaṃ
3.	Upekkhāekaggatāsahitaṃ	ākīñcaññāyatana		kiriyācittaṃ
4.	Upekkhāekaggatāsahitaṃ	nevasaññānāsaññāyatana		

1. Không vô biên xứ thiền	}	thiện tâm	sinh với hai thiền chi là xả và nhất tâm.
2. Thức vô biên xứ thiền		quả tâm	sinh với hai thiền chi là xả và nhất tâm.
3. Vô sở hữu xứ thiền		duy tác tâm	sinh với hai thiền chi là xả và nhất tâm.
4. Phi tướng phi phi tướng xứ thiền			sinh với hai thiền chi là xả và nhất tâm.

Tổng cộng Arūpāvacaracitta 12 Vô sắc giới tâm

TỔNG CỘNG MAHAGGATACITTA
27 ĐẠI HÀNH TÂM

LOKUTTARACITTA

8/40 SIÊU THỂ TÂM

Là tâm vượt khỏi Tam giới: Dục giới, Sắc giới và Vô sắc giới

MAGGACITTA

4/20 ĐẠO TÂM

Là tâm các bậc Thánh đang đoạn trừ phiền não, cấu uế của nội tâm

- * Sotāpattimaggacitta 1/5 Nhập lưu đạo tâm
- * Sakadāgamimaggacitta 1/5 Nhất lai đạo tâm
- * Anāgānimaggacitta 1/5 Bất lai đạo tâm
- * Arahattamaggacitta 1/5 A-ra-hán đạo tâm

1.	Vitakkavicārapīṭisukhaekaggatāsahitaṃ paṭhamajjhāna	}	sotāpattimaggacittaṃ
2.	Vicārapīṭisukhaekaggatāsahitaṃ dutiyajjhāna		sakadāgamimaggacittaṃ
3.	Pīṭisukhaekaggatāsahitaṃ tatiyajjhāna		anāgānimaggacittaṃ
4.	Sukhaekaggatāsahitaṃ catutthajjhāna		arahattamaggacittaṃ
5.	Upekkhāekaggatāsahitaṃ pañcamajjhāna		

1. Đệ nhất thiền	}	}	sinh với năm thiền chi là tâm, tứ, phi, lạc và nhất tâm	
2. Đệ nhị thiền			dự lưu đạo tâm	sinh với bốn thiền chi là tứ, phi, lạc và nhất tâm
3. Đệ tam thiền			nhất lai đạo tâm	sinh với ba thiền chi là phi, lạc và nhất tâm
4. Đệ tứ thiền			bất lai đạo tâm	sinh với hai thiền chi là lạc và nhất tâm
5. Đệ ngũ thiền			a-ra-hán đạo tâm	sinh với hai thiền chi là xả và nhất tâm

Tổng cộng Maggacitta 4/20 Đạo tâm

PHALACITTA

4/20 QUẢ TÂM

Là tâm các bậc Thánh đã đoạn trừ phiền não, cấu uế của nội tâm

- * Sotāpatti phalacitta 1/5 Nhập lưu quả tâm
- * Sakadāgāmi phalacitta 1/5 Nhất lai quả tâm
- * Anāgāmi phalacitta 1/5 Bất lai quả tâm
- * Arahatta phalacitta 1/5 A-ra-hán quả tâm

1.	Vitakkavicārapīṭisukhaekaggatāsahitaṃ paṭhamajjhāna	}	sotāpatti phalacittaṃ
2.	Vicārapīṭisukhaekaggatāsahitaṃ dutiyajjhāna		sakadāgāmi phalacittaṃ
3.	Pīṭisukhaekaggatāsahitaṃ tatiyajjhāna		anāgāmi phalacittaṃ
4.	Sukhaekaggatāsahitaṃ catutthajjhāna		arahatta phalacittaṃ
5.	Upekkhāekaggatāsahitaṃ pañcamajjhāna		

1. Đệ nhất thiên	}	}	sinh với năm thiên chi là tầm, tứ, phi, lạc và nhất tâm	
2. Đệ nhị thiên			dự lưu quả tâm	sinh với bốn thiên chi là tứ, phi, lạc và nhất tâm
3. Đệ tam thiên			nhất lai quả tâm	sinh với ba thiên chi là phi, lạc và nhất tâm
4. Đệ tứ thiên			bất lai quả tâm	sinh với hai thiên chi là lạc và nhất tâm
5. Đệ ngũ thiên			a-ra-hán quả tâm	sinh với hai thiên chi là xả và nhất tâm

Tổng cộng Phalacitta 4/20 Quả tâm

TỔNG CỘNG LOKUTTARACITTA
8/40 SIÊU THỂ TÂM

TỔNG CỘNG CITTA 89/121 TÂM
